

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 189 (XXXIII) — Nr. 1158

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 6 decembrie 2021

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR		
81.	— Hotărâre privind încuviințarea percheziției unui deputat	2
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 497 din 13 iulie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 72 din Codul penal	2-4
	Decizia nr. 528 din 15 iulie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 174 alin. (2) și (3), art. 175, art. 176, art. 178, art. 179 și art. 319 alin. (9) din Codul de procedură civilă	5-7
	Decizia nr. 545 din 14 septembrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 21 alin. (3) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, în redactarea anterioară modificării prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului	8-10
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
	Decizia nr. 72 din 11 octombrie 2021 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	11-15

ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR****HOTĂRÂRE****privind încuviințarea percheziției unui deputat**

În temeiul dispozițiilor art. 72 alin. (2) din Constituția României, republicată, ale art. 24 din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 222 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările și completările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Camera Deputaților încuviințează percheziția privind pe domnul deputat Adrian Gheorghe Miușescu în Dosarul nr. 35/P/2021 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția Națională Anticorupție — Serviciul Teritorial Pitești.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 6 decembrie 2021, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
VASILE-DANIEL SUCIU

București, 6 decembrie 2021.
Nr. 81.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 497****din 13 iulie 2021****referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 72 din Codul penal**

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Irina-Ioana Kuglay.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 72 din Codul penal, excepție ridicată de George Gătej în Dosarul nr. 26.721/4/2018 al Judecătoriei

Sectorului 4 București — Secția penală, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.323D/2018.

2. La apelul nominal lipsește autorul excepției. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă. Se arată că ceea ce se solicită Curții Constituționale este să intervină ca legiuitor pozitiv și să completeze art. 72 din Codul penal cu alte instituții care să determine deducerea sau scurtarea pedepsei cu închisoarea care trebuie executată, cum ar fi măsurile dispuse în cadrul controlului judiciar. Pe fond, se solicită respingerea excepției ca neîntemeiată, susținându-se că este firesc ca măsurile care nu au caracter privativ de libertate să nu fie avute în vedere la calculul duratei pedepsei privative de libertate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Sentința penală nr. 3.718 din 28 noiembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 26.721/4/2018, **Judecătoria Sectorului 4 București — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 72 din Codul penal**, excepție ridicată de George Gătej într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații la executare formulate de autorul excepției vizând o pedeapsă cu închisoarea dispusă în privința sa.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se arată, în esență, că dispozițiile art. 72 din Codul penal încalcă prevederile constituționale invocate în prezenta cauză, întrucât nu prevăd scăderea din durata pedepsei închisorii a perioadei în care o persoană condamnată a fost supusă obligației de a nu părăsi localitatea și obligației de a anunța orice schimbare a locuinței, ca urmare a aplicării măsurii controlului judiciar. Se susține că dispunerea acestor obligații în privința inculpatului este similară cu dispunerea măsurii arestului la domiciliu, care este o măsură preventivă privativă de libertate ce se deduce din durata pedepsei cu închisoarea.

6. **Judecătoria Sectorului 4 București — Secția penală** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se face trimitere la soluția și la considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 531 din 13 octombrie 2005. Se arată, totodată, că autorul excepției invocă un vid legislativ și că acesta din urmă nu poate constitui obiectul controlului de constituționalitate.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 72 din Codul penal, care au următorul cuprins: „(1) *Perioada în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate se scade din durata pedepsei închisorii pronunțate. Scăderea se face și atunci când condamnatul a fost urmărit sau judecat, în același timp ori în mod separat, pentru mai multe infracțiuni concurente, chiar dacă a fost condamnat pentru o altă faptă decât cea care a determinat dispunerea măsurii preventive.*

(2) *Perioada în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate se scade și în caz de condamnare la pedeapsa amenzii, prin înlăturarea în tot sau în parte a zilelor-amendă.*

(3) *În cazul amenzii care însoțește pedeapsa închisorii, perioada în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate se scade din durata pedepsei închisorii.”*

11. Se susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 23 alin. (1) cu privire la libertatea individuală, ale art. 25 referitoare la libera circulație, ale art. 33 referitoare la accesul la cultură, ale art. 34 cu privire la dreptul la ocrotirea sănătății, ale art. 39 cu privire la libertatea întrunirilor, ale art. 41 cu privire la muncă și la protecția socială a muncii și ale art. 45 referitoare la libertatea economică.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile legale criticate au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate, prin raportare la critici asemănătoare, instanța de contencios constituțional pronunțând în acest sens Decizia nr. 115 din 28 februarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 504 din 21 iunie 2019, prin care a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată.

13. Prin decizia anterior menționată, Curtea a reținut că dispozițiile art. 72 alin. (1) din Codul penal reglementează computarea duratei măsurilor preventive privative de libertate, respectiv scăderea perioadei în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate din durata pedepsei închisorii pronunțate. Totodată, teza a doua a aceluiași alineat prevede că scăderea se face și atunci când condamnatul a fost urmărit sau judecat, în același timp ori în mod separat, pentru mai multe infracțiuni concurente, chiar dacă a fost condamnat pentru o altă faptă decât cea care a determinat dispunerea măsurii preventive.

14. Curtea a constatat că măsura computării duratei măsurilor preventive privative de libertate are ca scop protecția libertății individuale a persoanei, drept fundamental prevăzut la art. 23 din Constituție. Din această perspectivă, Curtea a reținut că, deși inculpatul care execută o măsură preventivă privativă de libertate nu este supus regimului de executare a pedepselor privative de libertate, el este totuși privat în acest fel de libertate pentru o perioadă consistentă de timp, în funcție de împrejurările și complexitatea cauzei, prin prelungirea măsurii preventive dispuse sau prin înlocuirea ei cu o altă măsură preventivă privativă de libertate (Decizia nr. 138 din 10 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 340 din 19 mai 2015, paragrafele 11 și 13). De asemenea, Curtea a constatat că dispozițiile art. 72 alin. (1) din Codul penal, prin reglementarea unui mecanism de computare a măsurilor preventive privative de libertate, constituie o garanție a libertății individuale a persoanelor care execută astfel de măsuri în cursul procesului penal, garanție ce constituie, totodată, o formă de protecție a dreptului lor la viața privată și de familie (Decizia nr. 441 din 22 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 838 din 23 octombrie 2017, paragraful 36).

15. În ceea ce privește computarea măsurilor preventive privative de libertate, Curtea a reținut că, în doctrină, s-a apreciat că, potrivit legii, scăderea duratei reținerii și a arestării preventive din durata pedepsei privative de libertate pronunțate este o măsură necesară, justificată și echitabilă, deținerea preventivă constituind o consecință a faptei penale săvârșite, la fel ca și pedeapsa. S-a arătat că, dacă nu s-ar face această scădere, condamnatul ar executa o pedeapsă mai mare decât cea aplicată de instanță. Rezultă că un element important în calcularea duratei pedepsei care urmează să fie executată îl constituie computarea din pedeapsa pe care condamnatul o are de executat a perioadei cât acesta a fost arestat preventiv, care se știe că, în funcție de complexitatea cauzei penale, poate însuma uneori luni de zile. S-a reținut, totodată, că perioada în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate se scade, potrivit legii, din pedeapsa pronunțată, deoarece atât detențiunea preventivă, cât și pedeapsa aplicată

însurează suferința globală pe care cel vinovat de comiterea infracțiunii o suportă pe deplin justificat. Dacă legea nu ar admite scăderea prevenției privative de libertate din pedeapsa pe care condamnatul o are de executat, s-ar crea o inechitate între gravitatea faptei și pedeapsa prea grea pe care o suportă condamnatul.

16. Având în vedere aceste aspecte, Curtea a observat că instituția computării duratei măsurilor preventive privative de libertate rezidă în faptul că, deși diferite prin natura lor, măsurile preventive privative de libertate se aseamănă pedepsei închisorii din perspectiva faptului că, în ambele cazuri, libertatea individuală este îngrădită, fiind vizată în mod direct starea de libertate a unei persoane (suspect, inculpat, condamnat), concretizându-se în privarea acestuia de libertate.

17. Or, noul Cod de procedură penală prevede cinci măsuri preventive — reglementate expres și limitativ în art. 202 alin. (4), trei fiind privative de libertate (reținerea, arestul la domiciliu și arestarea preventivă), iar două fiind restrictive de drepturi (controlul judiciar și controlul judiciar pe cauțiune). În acest context, Curtea reține că măsurile preventive sunt măsuri procesuale ce vizează în mod direct fie starea de libertate a suspectului sau a inculpatului, concretizându-se în privarea acestuia de libertate, în cazul reținerii, al arestării preventive și al arestului la domiciliu (clasificate astfel ca fiind măsuri preventive privative de libertate), fie alte drepturi sau libertăți fundamentale, în cazul controlului judiciar și în cel al controlului judiciar pe cauțiune (clasificate ca fiind măsuri preventive neprivative de libertate).

18. În acest sens, Curtea a reținut că măsurile preventive sunt măsuri ce au ca efect restrângerea, pentru perioade limitate de timp, a exercițiului unor drepturi fundamentale. Astfel, reținerea, arestul la domiciliu și arestarea preventivă, așa cum acestea sunt reglementate în Codul de procedură penală, sunt măsuri preventive privative de libertate, privare ce presupune, *per se*, restrângerea exercițiului unui număr însemnat de drepturi fundamentale, cum sunt libera circulație, prevăzută la art. 25 din Constituție, dreptul la viața intimă, familială și privată, reglementat la art. 26 din Constituție, dreptul la informație, prevăzut la art. 31 din Constituție, accesul la cultură,

reglementat la art. 33, și dreptul de asociere, prevăzut la art. 40 din Constituție. La rândul lor, măsura controlului judiciar și măsura controlului judiciar pe cauțiune, reglementate la art. 211—215¹ și art. 216—217 din Codul de procedură penală, sunt măsuri preventive neprivative de libertate, a căror dispunere este însoțită de impunerea, *ex lege*, în sarcina inculpatului a unor obligații ce au același efect restrictiv cu privire la exercitarea de către acesta a anumitor drepturi fundamentale, obligații prevăzute la art. 215 alin. (1) din Codul de procedură penală. În completarea regimului juridic astfel stabilit, organul judiciar care a dispus măsura preventivă poate dispune, în privința inculpatului, una sau mai multe dintre obligațiile reglementate la alin. (2) al aceluiași art. 215 (Decizia nr. 437 din 22 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 763 din 26 septembrie 2017, paragraful 34).

19. Așa fiind, Curtea a reținut că, deși atât reținerea, arestul la domiciliu, arestul preventiv, cât și controlul judiciar fac parte din categoria măsurilor preventive, măsura controlului judiciar este, spre deosebire de primele, o măsură restrictivă de libertate, iar nu una privativă de libertate (a se vedea Decizia nr. 650 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 30 din 14 ianuarie 2015, referitoare la natura arestului la domiciliu).

20. Având în vedere aceste aspecte, Curtea a constatat că este întemeiată opțiunea legiuitorului de a nu prevedea computarea duratei măsurilor preventive restrictive de libertate din pedeapsa închisorii pronunțată, fără a fi încălcate prevederile constituționale invocate.

21. Întrucât în cauza în care a fost invocată prezenta excepție de neconstituționalitate autorul excepției solicită deducerea din pedeapsa închisorii a perioadelor în care a fost instituită în privința sa obligația de a nu părăsi localitatea și obligația de a anunța orice schimbare a locuinței, ca urmare a impunerii măsurii controlului judiciar, Curtea reține că atât soluția, cât și considerentele Deciziei nr. 115 din 28 februarie 2019 sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în prezenta cauză, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 72 din Codul penal urmând a fi respinsă ca neîntemeiată.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de George Gătej în Dosarul nr. 26.721/4/2018 al Judecătoriei Sectorului 4 București — Secția penală și constată că dispozițiile art. 72 din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 4 București — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 13 iulie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 528

din 15 iulie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 174 alin. (2) și (3), art. 175, art. 176, art. 178, art. 179 și art. 319 alin. (9) din Codul de procedură civilă

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 174 alin. (2) și (3), art. 175, art. 176, art. 178, art. 179 și art. 319 alin. (9) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Nicolae Ghiță în Dosarul nr. 8.646/302/2017 al Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.102D/2018.

2. La apelul nominal se prezintă, pentru partea Societatea Euroins România Asigurare Reasigurare — S.A. din Voluntari, doamna avocat Roxana-Mihaela Catea din Baroul București, cu împuternicire depusă la dosar, lipsind celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că partea Societatea Euroins România Asigurare Reasigurare — S.A. din Voluntari a depus la dosarul cauzei note scrise prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, în principal, ca inadmisibilă și, în subsidiar, ca neîntemeiată.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului părții prezente, care susține că autorul excepției de neconstituționalitate s-a limitat doar la a enumera dispoziții din Legea fundamentală, fără să argumenteze însă contrarietatea dintre acestea și prevederile legale criticate. Prin urmare, apreciază că, sub acest aspect, susținerile autorului excepției nu constituie adevărate critici de neconstituționalitate, astfel încât, având în vedere prevederile art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, excepția de neconstituționalitate formulată este inadmisibilă. În subsidiar, apreciază că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 174, art. 175, art. 176 și art. 179 din Codul de procedură civilă este neîntemeiată, având în vedere că normele legale reglementează doar posibilitatea clasificării nulităților în nulități absolute și nulități relative, iar nulitățile din aceeași categorie urmează același regim juridic. De aceea, interpretarea autorului excepției de neconstituționalitate cu privire la crearea unei pretinse discriminări este una eronată și nu se poate reține nici contrarietatea dispozițiilor legale criticate cu prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție.

5. Referitor la prevederile art. 319 alin. (9) din Codul de procedură civilă susține că excepția de neconstituționalitate a

acestora este inadmisibilă, motivarea autorului fiind insuficientă, în sensul că nu se arată, în concret, contrarietatea cu prevederile Legii fundamentale. În subsidiar, apreciază că această dispoziție legală nu contravine Constituției, având în vedere că necunoașterea legii nu se poate invoca de către persoane. Astfel, martorul nu ar putea să invoce că prin omisiunea relatării unor chestiuni s-ar putea face vinovat de săvârșirea infracțiunii de măturie mincinoasă. Totodată, textul legal criticat trebuie coroborat cu alin. (1) al aceluiași articol, astfel încât martorul ar cunoaște de la bun început obligația sa de a relata în integralitate adevărul și de a nu omite nimic din ceea ce știe. Prin urmare, apreciază că art. 319 alin. (9) din Codul de procedură civilă îndeplinește cerințele de previzibilitate și claritate a normei legale.

6. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, arătând că nulitățile sunt sancțiuni care intervin în situația încălcării unor norme. Astfel, apreciază că trebuie respinsă, ca neîntemeiată, critica raportată la încălcarea principiului legalității potrivit căruia prin reglementarea nulităților absolute sau a nulităților relative se creează instrumente de eludare a legii. De asemenea, arată că nu poate fi reținută nici pretinsa contrarietate a dispozițiilor legale criticate cu prevederile art. 16 din Constituție, întrucât discriminarea privește un tratament juridic diferit aplicabil unor persoane aflate în aceeași situație.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

7. Prin Încheierea din 7 iunie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 8.646/302/2017, **Judecătoria Sectorului 5 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 174 alin. (2) și (3), art. 175, art. 176, art. 178, art. 179 și art. 319 alin. (9) din Codul de procedură civilă**, excepție ridicată de Nicolae Ghiță într-o cauză având ca obiect soluționarea unei plângeri formulate împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a unei contravenții reglementate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice.

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că normele procesuale criticate introduc noțiunile abstracte de nulitate absolută, respectiv nulitate relativă, instituind astfel un regim sancționator diferit în funcție de această clasificare cvasiartificială. Prin această clasificare este încălcat principiul legalității instituit de art. 1 alin. (5) din Constituție, deoarece se creează un instrument de eludare a obligativității generale și necondiționate de respectare a legii.

9. Potrivit definiției date la art. 174 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nulitatea este sancțiunea care lipsește total sau parțial de efecte actul de procedură efectuat cu nerespectarea

cerințelor legale, de fond sau de formă. Or, prin concursul normelor legale criticate, este creată o discriminare între normele legale în vigoare, apărând astfel două categorii de legi, și anume o categorie a cărei încălcare este sancționată în cazul nulităților absolute și o altă categorie a cărei încălcare este permisă. Mai mult, de numeroase ori, nulitatea relativă este privită în practică drept instrument de fraudare discreționară a legii și de veritabil abuz de drept. În consecință, normele procesuale criticate sunt în contradicție cu dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, care statuează obligația *erga omnes* de respectare a oricărui act normativ cu caracter de lege.

10. Referitor la dispozițiile art. 174 alin. (2) și (3), art. 175, art. 176, art. 178 și ale art. 179 din Codul de procedură civilă, texte legale criticate și în raport cu prevederile art. 16 din Codul de procedură civilă, se susține, în esență, că acestea derogă de la lege, în sensul că agenților statului li se permite sau chiar sunt încurajați să ignore legea sub pretextul că aceste încălcări de lege sunt numai relative. Or, cât timp unei persoane oarecare nu i se permite nici cea mai ușoară culpă, devine evident că relativizarea nulităților constituie inclusiv permisiune și invitație la încălcarea legii chiar de către agenții statului.

11. Se mai arată că art. 176 pct. 6 din Codul de procedură civilă, prin utilizarea formulării „*alte cerințe extrinseci actului de procedură*”, poate fi interpretat inclusiv contrar scopului urmărit de legiuitor prin art. 174 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

12. În continuare, se susține că prin obligarea cetățeanului de a dovedi existența unei vătămări produse ca urmare a nesocotirii legii de către agenții statului se ajunge la negarea prezumției de nevinovăție.

13. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 319 alin. (9) în raport cu prevederile art. 1 alin. (5) și ale art. 21 alin. (3) din Constituție și cu cele ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, se susține, în esență, că acestea sunt contradictorii prin omisiune cu art. 273 alin. (1) din Codul penal referitor la mărturia mincinoasă. Astfel, martorului i se pune în vedere că săvârșește mărturie mincinoasă numai prin declararea necorespunzătoare a adevărului, textul criticat lăsând posibilitatea de a fi interpretat în sensul că omisiunea de a declara complet ceea ce știe nu intră sub incidența legii penale. Deoarece textul legal criticat creează un instrument de ocolire/eludare a normei de incriminare prevăzute de Codul penal, încalcă principiul legalității instituit de art. 1 alin. (5) din Constituție. Textul procedural criticat creează martorului impresia falsă că declarația incompletă nu intră în conținutul mărturiei mincinoase și îl absolvă de vinovăție.

14. **Judecătoria Sectorului 5 București — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate ridicată este neîntemeiată, în condițiile în care, în realitate, se invocă o problemă de interpretare și aplicare a legii la cazul concret dedus judecătii. Or, modul în care instanțele judecătorești interpretează și aplică legea nu poate forma obiectul unei excepții de neconstituționalitate.

15. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

16. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, susținerile reprezentantului părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

17. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

18. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă dispozițiile art. 174 alin. (2) și (3), art. 175, art. 176, art. 178, art. 179 și art. 319 alin. (9) din Codul de procedură civilă, care au următorul cuprins:

— Art. 174 alin. (2) și (3): „(2) *Nulitatea este absolută atunci când cerința nerespectată este instituită printr-o normă care ocrotește un interes public.*

(3) *Nulitatea este relativă în cazul în care cerința nerespectată este instituită printr-o normă care ocrotește un interes privat.*”;

— Art. 175: „(1) *Actul de procedură este lovit de nulitate dacă prin nerespectarea cerinței legale s-a adus părții o vătămare care nu poate fi înlăturată decât prin desființarea acestuia.*

(2) *În cazul nulităților expres prevăzute de lege, vătămarea este prezumată, partea interesată putând face dovada contrară.*”;

— Art. 176: „*Nulitatea nu este condiționată de existența unei vătămări în cazul încălcării dispozițiilor legale referitoare la:*

1. *capacitatea procesuală;*
2. *reprezentarea procesuală;*
3. *competența instanței;*
4. *compunerea sau constituirea instanței;*
5. *publicitatea ședinței de judecată;*
6. *alte cerințe legale extrinseci actului de procedură, dacă legea nu dispune altfel.*”;

— Art. 178: „(1) *Nulitatea absolută poate fi invocată de orice parte din proces, de judecător sau, după caz, de procuror, în orice stare a judecătii cauzei, dacă legea nu prevede altfel.*

(2) *Nulitatea relativă poate fi invocată numai de partea interesată și numai dacă neregularitatea nu a fost cauzată prin propria faptă.*

(3) *Dacă legea nu prevede altfel, nulitatea relativă trebuie invocată:*

a) *pentru neregularitățile săvârșite până la începerea judecătii, prin întâmpinare sau, dacă întâmpinarea nu este obligatorie, la primul termen de judecată;*

b) *pentru neregularitățile săvârșite în cursul judecătii, la termenul la care s-a săvârșit neregularitatea sau, dacă partea nu este prezentă, la termenul de judecată imediat următor și înainte de a pune concluzii pe fond.*

(4) *Partea interesată poate renunța, expres sau tacit, la dreptul de a invoca nulitatea relativă.*

(5) *Toate cauzele de nulitate a actelor de procedură deja efectuate trebuie invocate deodată, sub sancțiunea decăderii părții din dreptul de a le mai invoca.*”;

— Art. 179: „(1) *Actul de procedură nul sau anulabil este desființat, în tot sau în parte, de la data îndeplinirii lui.*

(2) *Dacă este cazul, instanța dispune refacerea actului de procedură, cu respectarea tuturor condițiilor de validitate.*

(3) Desființarea unui act de procedură atrage și desființarea actelor de procedură următoare, dacă acestea nu pot avea o existență de sine stătătoare.

(4) Nulitatea unui act de procedură nu împiedică faptul ca acesta să producă alte efecte juridice decât cele care decurg din natura lui proprie.”;

— Art. 319 alin. (9): „După depunerea jurământului, președintele va pune în vedere martorului că, dacă nu va spune adevărul, săvârșește infracțiunea de mărturie mincinoasă.”

19. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5), potrivit cărora „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”, ale art. 21 privind accesul liber la justiție, astfel cum se interpretează în temeiul art. 20 alin. (1) din Constituție și prin prisma art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și ale art. 23 alin. (11) privind prezumția de nevinovăție. Din motivarea excepției de neconstituționalitate rezultă faptul că în susținerea acesteia sunt invocate și prevederile art. 16 din Constituție privind egalitatea în drepturi. De asemenea, sunt invocate și prevederile art. 11 din Codul civil, ale art. 16 din Codul de procedură civilă și ale art. 273 din Codul penal.

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autorul acesteia nu formulează o veritabilă critică de neconstituționalitate, ci, fiind în realitate nemulțumit de soluțiile legislative cuprinse în dispozițiile legale criticate, solicită modificarea acestora cu scopul de a împiedica aplicarea lor. Prevederile legale criticate consacră reglementări generale, de clasificare a nulităților, aplicarea lor nefiind condiționată de criterii cu finalitate sau eficiență discriminatorie, ci fiind exclusiv dependentă de identitatea dintre situația de fapt reală și cea definită prin ipotezele lor. Prin urmare, Curtea constată că motivarea autorului excepției de neconstituționalitate se referă la modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale criticate la cazul concret dedus soluționării de către instanța judecătorească. Or, problemele ce țin de aplicarea legii, respectiv luarea deciziei asupra incidenței în cauză a unor texte

de lege, revin instanțelor judecătorești, potrivit art. 126 alin. (1) din Constituție, care prevede că „Justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege”, iar nu instanței constituționale.

21. Astfel, instanța judecătorească este cea care dispune de instrumentele necesare pentru a decide care dintre dispozițiile puse în discuție sunt incidente, folosind toate principiile de interpretare a legilor. Curtea Constituțională nu poate fi transformată în legiuitor pozitiv, ci trebuie să își limiteze rolul la cel de legiuitor negativ, având doar competența de a lipsi de efecte juridice legile neconstituționale.

22. Totodată, Curtea subliniază faptul că un control de constituționalitate se exercită prin raportare la norme de rang constituțional sau convențional, și nu la compararea mai multor texte legale între ele, comparație din care să rezulte un viciu de neconstituționalitate. Sub acest aspect, raportarea criticilor de neconstituționalitate la dispoziții legale cuprinse în Codul de procedură civilă, în Codul civil sau în Codul penal nu poate fi analizată de către instanța constituțională, întrucât excedează controlului de constituționalitate. Curtea a mai reținut, în jurisprudența sa, că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea aceluși text cu dispozițiile constituționale pretins încălcate, iar nu compararea mai multor prevederi legale între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției. Procedându-se altfel, s-ar ajunge inevitabil la concluzia că, deși fiecare dintre dispozițiile legale este constituțională, numai coexistența lor ar pune în discuție constituționalitatea uneia dintre ele. De aceea, o astfel de situație nu constituie un veritabil argument pe care să se întemeieze neconstituționalitatea prevederilor criticate, ci o eventuală contrarietate între norme legale din același domeniu sau din domenii pe care autorul excepției de neconstituționalitate le apreciază ca fiind similare. Or, coordonarea legislației în vigoare, sub aspectele menționate, este de competența autorității legiuitoare (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 495 din 16 noiembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 63 din 19 ianuarie 2005, și Decizia nr. 463 din 12 aprilie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 21 iunie 2011).

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 174 alin. (2) și (3), art. 175, art. 176, art. 178, art. 179 și art. 319 alin. (9) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Nicolae Ghiță în Dosarul nr. 8.646/302/2017 al Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 15 iulie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 545

din 14 septembrie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 21 alin. (3) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, în redactarea anterioară modificării prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 21 alin. (3) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, excepție ridicată de Dumitru Stoian în Dosarul nr. 2.565/103/2016* al Curții de Apel Bacău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.493D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că partea Ministerul Afacerilor Interne a depus la dosar un punct de vedere prin care solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate. Se arată că prin Decizia nr. 298 din 6 mai 2021 Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 21 alin. (5) din Legea nr. 360/2002, statuând că de beneficiile legii trebuie să se prevaleze și absolvenții formei de învățământ cu frecvență din cadrul Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” a Ministerului Afacerilor Interne. Ca atare, cu privire la această normă, excepția de neconstituționalitate a devenit inadmisibilă. Cu privire la forma anterioară a normei criticate se arată că prevederile art. 21 alin. (3) din Legea nr. 360/2002, în redactarea anterioară modificării prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2018, nu comportă vicii de neconstituționalitate, întrucât fac referire la o anumită situație, fără a institui discriminări între categoriile de absolvenți.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 7 iunie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 2.565/103/2016*, **Curtea de Apel Bacău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 21 alin. (3) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului.** Excepția a fost ridicată de Dumitru Stoian în calea de atac a recursului formulat împotriva Sentinței civile nr. 1.197/C din 17 noiembrie 2017, pronunțată de Tribunalul Neamț într-o cauză având ca obiect un litigiu privind funcționarii publici.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că prevederile art. 21 alin. (3) din Legea nr. 360/2002, astfel cum au fost modificate prin art. 1 pct. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2016, contravin principiilor egalității în fața legii și egalității de șanse cu privire la accesul la funcțiile publice, fără privilegiu și fără discriminări, în condițiile în care, pentru o structură similară a programelor de studii și pentru același tip de frecvență a cursurilor, la absolvirea cu diplomă de licență a programelor de studii de drept, urmează a fi repartizat în unități de poliție, cu acordarea gradului profesional de subinspector de poliție și încadrarea ca debutant pe o perioadă de stagiu de 12 luni, doar absolventul cursurilor organizate la forma de învățământ cu frecvență redusă în cadrul Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” a Ministerului Afacerilor Interne, nu și absolventul altei facultăți de drept acreditate și recunoscute de stat.

7. Astfel, se arată că, potrivit prevederilor art. 1 alin. (1) din Legea nr. 360/2002, *„Polițistul este funcționar public civil, cu statut special, înarmat, ce poartă, de regulă, uniformă și exercită atribuțiile stabilite pentru Poliția Română prin lege, ca instituție specializată a statului”*, în condițiile în care funcția de polițist este o funcție publică, accesul la aceasta intră în sfera de reglementare a art. 16 alin. (3) din Constituție; sunt pe deplin aplicabile și prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție; conform art. 21 alin. (3) din Legea nr. 360/2002, accesul fără examen în funcția de ofițer de poliție este condiționat de absolvirea cursurilor de zi sau cu frecvență redusă a unei singure instituții de învățământ superior, Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” a Ministerului Afacerilor Interne; accesul în funcția de ofițer de poliție este permis, potrivit art. 9 alin. (2) din Legea nr. 360/2002, și agenților de poliție absolvenți ai altor instituții de învățământ superior cu programa școlară echivalentă; autorul excepției are calitatea de agent de poliție absolvent al unei instituții de învățământ superior acreditate, cu examen de licență susținut și diplomă de licență obținută la Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” a Ministerului Afacerilor Interne; potrivit Legii educației naționale nr. 1/2011, *„sistemul național de învățământ superior include toate instituțiile de învățământ superior acreditate”* [art. 116 alin. (1) teza întâi] și *„Calificările dobândite de absolvenții programelor de studii din învățământul superior sunt atestate prin diplome, prin certificate și prin alte acte de studii eliberate numai de către instituțiile de învățământ superior acreditate.”* [art. 120 alin. (1)]; potrivit prevederilor Legii nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, *„Studiile universitare de licență asigură un nivel de calificare adecvat exercitării unei profesii în vederea inserției pe piața forței de muncă, prin cunoștințe generale și de specialitate corespunzătoare”* [art. 4 alin. (6)], *„Absolvenții cu diplomă ai studiilor universitare de licență își pot exercita profesia, conform competențelor și drepturilor corespunzătoare diplomei dobândite, sau pot continua studiile universitare prin masterat”* [art. 5 alin. (2)], *„Diploma acordată după finalizarea studiilor universitare de licență atestă că titularul acesteia a dobândit cunoștințe și competențe generale și de specialitate, precum și*

abilitați cognitive specifice profesiei.” [art. 6 alin. (1)] și „*Diplomele absolvenților de învățământ superior sunt recunoscute și oferă drepturi în condițiile stabilite de legislația în vigoare la data obținerii actului de finalizare a studiilor*” [art. 18 alin. (2)].

8. Prin urmare, având în vedere toate aceste reglementări, se apreciază că art. 21 alin. (3) din Legea nr. 360/2002, în redactarea anterioară modificării prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2018, instituie o situație de inegalitate în drepturi și, în particular, o inegalitate de șanse de acces la funcția publică, prin înfrângerea art. 16 alin. (1) și (3) din Constituție.

9. **Curtea de Apel Bacău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată, deoarece, prin soluția legislativă criticată, nu este încălcat principiul constituțional al egalității cetățenilor în fața legii, având în vedere că situațiile sunt diferite, deci și tratamentul juridic trebuie să fie diferit, câtă vreme autorul excepției nu a absolvit programul de studii de drept organizat de Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, ci numai a promovat examenul de licență corespunzător la această instituție de învățământ superior, modul de reglementare a carierei polițiștilor — funcționari publici cu statut special — fiind prerogativa exclusivă și suverană a legiuitorului.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 21 alin. (3) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 24 iunie 2002, cu modificările și completările ulterioare, care la data sesizării prevedeau că: „*La absolvirea cu diplomă de licență a programelor de studii de ordine și siguranță publică, respectiv drept, organizate la forma de învățământ cu frecvență sau frecvență redusă în cadrul Academiei de Poliție «Alexandru Ioan Cuza» a Ministerului Afacerilor Interne, absolventului care urmează a fi repartizat în unități de poliție i se acordă gradul profesional de subinspector de poliție și este încadrat ca debutant pe o perioadă de stagiu de 12 luni.*”

14. Curtea observă că, ulterior sesizării sale, prevederile art. 21 din Legea nr. 360/2002 au fost modificate prin art. I pct. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 2 iulie 2018. Însă, având în vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, prin care s-a statuat că sintagma „în vigoare” din cuprinsul prevederilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de

constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, instanța de contencios constituțional este competentă să analizeze prevederile art. 21 alin. (3) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, în redactarea anterioară modificării prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, întrucât acestea continuă să producă efecte juridice în cauza dedusă judecării.

15. În opinia autorului excepției, prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1) și (3) privind egalitatea în drepturi.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, potrivit art. 1 alin. (1) și art. 3 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 294/2007 privind organizarea și funcționarea Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 231 din 3 aprilie 2007, cu modificările și completările ulterioare, este o instituție de învățământ superior acreditată, din rețeaua de învățământ de stat, cu personalitate juridică, parte integrantă a sistemului național de învățământ militar, de ordine și siguranță publică și formează personal pentru asigurarea nevoilor Ministerului Afacerilor Interne, care este beneficiar determinat principal al procesului formativ desfășurat în instituția de învățământ superior.

17. Referitor la profesia de polițist, prin Decizia nr. 298 din 6 mai 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 669 din 7 iulie 2021, paragrafele 13 și 14, Curtea a statuat că „*profesia de polițist poate fi exercitată numai de către persoana care a dobândit această calitate, în condițiile legii*” (art. 8). Polițiștii provin, de regulă, din rândul absolvenților instituțiilor de învățământ ale Ministerului Afacerilor Interne — respectiv școlile de agenți de poliție și Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” — însă ofițerii de poliție pot proveni și din rândul agenților de poliție absolvenți cu diplomă de licență sau echivalentă ai instituțiilor de învățământ superior cu profil corespunzător specialităților necesare poliției [art. 9 alin. (1) și (2)]. Polițiștii se încadrează în două categorii, definite în raport cu nivelul studiilor absolvite, după cum urmează: a) categoria A — corpul ofițerilor de poliție — cuprinde ofițeri de poliție cu studii superioare; b) categoria B — corpul agenților de poliție — cuprinde agenți de poliție cu studii liceale sau postliceale cu diplomă [art. 14 alin. (1)].

18. Din analiza înscrisurilor aflate la dosar Curtea observă că autorul excepției, prin cererea de chemare în judecată, în contradictoriu cu Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul de Poliție Județean Neamț, a solicitat instanței judecătorești să dispună obligarea părților la trecerea/avansarea sa în corpul ofițerilor de poliție (categoria A) și să îi acorde gradul profesional de ofițer de poliție (subinspector de poliție) în condițiile art. 21 alin. (3) din Legea nr. 360/2002, începând cu data de 1 august 2004 — data eliberării diplomei de licență de către Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, plata drepturilor salariale aferente gradului profesional de ofițer și obligarea la emiterea unei dispoziții de numire pe o funcție corespunzătoare pregătirii sale profesionale în cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Neamț. În motivarea cererii s-a arătat că la data de 8 octombrie 1996 a fost încadrat ca agent de poliție în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, își desfășoară activitatea în cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Neamț și, în perioada anilor 1997—2002, a urmat cursurile universitare ale Facultății de Drept — Universitatea Ecologică „Dimitrie Cantemir” din Iași, la forma de învățământ fără frecvență, profilul științe juridice, specializarea drept, și a susținut examenul de licență în sesiunea iulie 2004, la Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”.

19. Sintetizând criticile de neconstituționalitate formulate, Curtea constată că autorul excepției apreciază că textul de lege criticat contravine principiilor egalității în fața legii și egalității de șanse cu privire la accesul la funcțiile publice, fără privilegii și fără discriminări, întrucât, pentru o structură similară a programelor de studii și pentru același tip de frecvență a cursurilor, la absolvirea cu diplomă de licență a programelor de studii de drept urmează a fi repartizat în unități de poliție, cu acordarea gradului profesional de subinspector de poliție și încadrarea ca debutant pe o perioadă de stagiul de 12 luni, doar absolventul cursurilor organizate la forma de învățământ cu frecvență redusă în cadrul Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” a Ministerului Afacerilor Interne, nu și absolventul altei facultăți de drept acreditate și recunoscute de stat.

20. Din examinarea cadrului legal în materie Curtea reține că, potrivit art. 9 alin. (2) din Legea nr. 360/2002, ofițerii de poliție pot proveni și din rândul agenților de poliție absolvenți cu diplomă de licență sau echivalentă ai instituțiilor de învățământ superior cu profil corespunzător specialităților necesare poliției. De asemenea, art. 27³⁴ din Legea nr. 360/2002 prevede modalitatea de ocupare a posturilor de execuție vacante prin: a) numirea absolventului instituției de învățământ a Ministerului Afacerilor Interne sau care pregătește personal pentru nevoile Ministerului Afacerilor Interne; b) mutare, la cerere sau în interesul serviciului; c) concurs sau examen, după caz, în situațiile prevăzute la art. 9 alin. (2), (2¹), (2²) și (3). Totodată, potrivit art. 27⁴⁵ din aceeași lege, agentul de poliție care a absolvit studii superioare poate participa la concursul pentru ocuparea unui post de execuție vacant de ofițer, dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții: a) este declarat „apt” la evaluarea psihologică organizată în acest scop; b) nu este cercetat disciplinar sau nu se află sub efectul unei sancțiuni disciplinare; c) nu este pus la dispoziție ori suspendat din funcție în condițiile art. 27²¹ alin. (2) sau art. 27²⁵ lit. a), b) și h); d) a obținut calificativul de cel puțin „bine” la ultimele două evaluări anuale de serviciu.

21. Ca atare, din coroborarea textelor de lege menționate, rezultă că, pentru ocuparea unui post vacant de subinspector de poliție, agenții de poliție absolvenți cu diplomă de licență sau echivalentă ai instituțiilor de învățământ superior cu profil corespunzător specialităților necesare poliției pot participa la un concurs sau promova un examen organizat în acest sens.

22. Cât privește susținerea referitoare la încălcarea dispozițiilor art. 16 alin. (1) și (3) din Constituție, Curtea reține că, referitor la principiul egalității în drepturi, în jurisprudența sa a

statuat că acesta presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite (Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). De asemenea, potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale, situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional (a se vedea în acest sens, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 366 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 2 septembrie 2014). Curtea a reținut că sintagma „fără privilegii și fără discriminări” din cuprinsul art. 16 alin. (1) din Constituție privește două ipoteze normative distincte, iar incidența uneia sau alteia dintre acestea implică, în mod necesar, sancțiuni de drept constituțional diferite (a se vedea Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015). Astfel, nesocotirea principiului egalității în drepturi are drept consecință neconstituționalitatea privilegiului sau a discriminării care a determinat, din punct de vedere normativ, încălcarea acestuia; discriminarea se bazează pe noțiunea de excludere de la un drept, iar remediul constituțional specific, în cazul constatării neconstituționalității discriminării, îl reprezintă acordarea sau accesul la beneficiul dreptului. În schimb, privilegiul se definește ca un avantaj sau o favoare nejustificat/nejustificată acordat/acordată unei persoane/categorii de persoane; în acest caz, neconstituționalitatea privilegiului nu echivalează cu acordarea beneficiului acestuia tuturor persoanelor/categoriilor de persoane, ci cu eliminarea sa, respectiv cu eliminarea privilegiului nejustificat acordat.

23. Aplicând aceste considerente de principiu la conținutul normativ al dispozițiilor criticate, Curtea reține că acestea instituie un beneficiu pentru absolvenții cu diplomă de licență ai programelor de studii de ordine și siguranță publică, respectiv drept, organizate la forma de învățământ cu frecvență sau frecvență redusă în cadrul Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” a Ministerului Afacerilor Interne, academia fiind parte integrantă a sistemului național de învățământ militar, de ordine și siguranță publică, care formează personal pentru asigurarea nevoilor ministerului — beneficiar determinat principal al procesului formativ desfășurat în instituția de învățământ superior. În reglementarea unui astfel de beneficiu, legiuitorul este liber să prevadă căror categorii de persoane i se aplică, fără ca prin aceasta să se considere că instituie discriminări între beneficiarii normei și cei care nu beneficiază de aceasta.

24. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Dumitru Stoian în Dosarul nr. 2.565/103/2016* al Curții de Apel Bacău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 21 alin. (3) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, în redactarea anterioară modificării prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 53/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Bacău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 14 septembrie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 72**din 11 octombrie 2021**

Dosar nr. 2.131/1/2021

Gabriela Elena Bogasiu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Laura-Mihaela Ivanovici	— președintele Secției I civile
Marian Budă	— președintele Secției a II-a civile
Denisa Angelica Stănișor	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Valentin Mitea	— judecător la Secția I civilă
Alina Iuliana Țuca	— judecător la Secția I civilă
Eugenia Pușcașiu	— judecător la Secția I civilă
Mari Ilie	— judecător la Secția I civilă
Carmen Elena Popoiag	— judecător la Secția I civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Virginia Florentina Duminecă	— judecător la Secția a II-a civilă
Veronica Magdalena Dănăilă	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Cosmin Horia Mihăianu	— judecător la Secția a II-a civilă
Emilia Claudia Vișoiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Daniel Gheorghe Severin	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Decebal Constantin Vlad	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Nicoleta Ghica	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Gheza Attila Farmathy	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept competent să judece sesizarea ce formează obiectul Dosarului nr. 2.131/1/2021 este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 37 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Ileana Peligrad, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 38 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Ploiești — Secția de contencios administrativ și fiscal în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: „Aplicarea dispozițiilor art. 120 alin. (4) din Codul silvic, respectiv dacă personalul silvic beneficiază de indemnizația de grad profesional, în absența elaborării hotărârii Guvernului, normelor, regulamentelor, instrucțiunilor și ghidurilor de bune practici prevăzute de Codul silvic.”

5. Magistratul-asistent învederează că, la dosarul cauzei, au fost depuse raportul întocmit, comunicat părților, și punctele de vedere ale acestora.

6. Președintele completului, constatând că nu mai sunt alte completări, chestiuni de invocat sau întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, a constatat următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Curtea de Apel Ploiești — Secția de contencios administrativ și fiscal a dispus, prin Încheierea din 8 iunie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 18.070/3/2020, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept menționată.

8. Cererea de pronunțare a hotărârii prealabile a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție cu nr. 2.131/1/2021.

II. Normele de drept intern incidente

9. Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Legea nr. 46/2008 — Codul silvic*.

„Art. 115. — (1) Autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură elaborează, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentului cod, normele, regulamentele, instrucțiunile și ghidurile de bune practici și le aprobă prin ordin al conducătorului acesteia, exercitând și controlul aplicării lor.

(2) Până la elaborarea și aprobarea actelor normative prevăzute la alin. (1) se aplică normele, regulamentele și instrucțiunile aflate în vigoare la data intrării în vigoare a prezentului cod.

Art. 120. [...] (4) Indemnizațiile aferente gradelor profesionale pentru personalul silvic din cadrul autorității publice centrale care răspunde de silvicultură și subunitățile teritoriale ale acesteia se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentului cod.”

10. Legea nr. 234/2019 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2000 privind Statutul

personalului silvic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1004 din 13 decembrie 2019, denumită în continuare *Legea nr. 234/2019*

Art. I pct. 17 — „**Articolul 22 se modifică și va avea următorul cuprins:**

Art. 22. — (1) La stabilirea drepturilor salariale pentru personalul silvic se vor avea în vedere următoarele: nivelul studiilor, funcția, titlul științific, vechimea în muncă, vechimea în domeniul silviculturii, locul și condițiile în care își exercită profesia.

(2) Indemnizația de grad profesional și sporul de risc reprezintă componente ale drepturilor salariale și se acordă lunar personalului silvic prevăzut la art. 4 alin. (1) în conformitate cu prevederile art. 120 alin. (3)—(5) din *Legea nr. 46/2008* — Codul silvic, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Sumele necesare pentru acordarea indemnizației de grad profesional prevăzute la alin. (2) se calculează, anual, prin înmulțirea valorii salariului minim brut garantat în plată la nivel național cu coeficientul k prevăzut pentru fiecare grad și pentru fiecare gradație.

(4) Valorile coeficientului k sunt prevăzute în anexa nr. 2.

(5) Sumele necesare pentru acordarea indemnizației de grad profesional prevăzute la alin. (2) se asigură de către angajator din bugetul propriu.

(6) În situația în care personalul silvic se află în raporturi de muncă cu două sau mai multe entități din cele prevăzute la art. 2, beneficiază de o singură indemnizație de grad profesional care se acordă de angajatorul la care are funcția de bază.”

III. **Expunerea succintă a procesului**

11. Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului București la 3 februarie 2020 cu nr. 18.070/3/2020, reclamantul A a solicitat, în contradictoriu cu pârâții B și C, obligarea pârâților la acordarea indemnizației de grad pentru trecut, prin raportare la ultimii trei ani, în temeiul art. 127 din *Legea nr. 46/2008* — Codul silvic; acordarea indemnizației de grad profesional și pentru viitor până la încetarea raportului de muncă; acordarea de daune-interese moratorii sub forma dobânzii legale până la încasarea efectivă a sumelor datorate, în temeiul art. 1.535 din Codul civil, și constatarea nelegalității răspunsurilor la plângerile prealabile emise de către B și C.

12. Tribunalul București, prin Sentința civilă nr. 3.243 din 23 iulie 2020, a admis excepția necompetenței teritoriale și a declinat competența de soluționare a cauzei în favoarea Tribunalului Prahova — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

13. Prin Sentința civilă nr. 1.155 din 19 noiembrie 2020, Tribunalul Prahova — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a admis, în parte, acțiunea, a obligat pârâții să acorde reclamantului drepturile salariale reprezentate de indemnizația de grad profesional, pentru viitor, precum și pentru trecut pentru ultimii trei ani și să plătească reclamantului dobânda legală aferentă drepturilor salariale reprezentate de indemnizația de grad profesional calculată până la data plății efective, respingând în rest cererea de chemare în judecată, ca neîntemeiată.

14. În motivare s-a reținut că, deși prin dispozițiile menționate s-a prevăzut acordarea indemnizației de grad prin hotărâre a Guvernului, nu a fost emis un astfel de act, până în anul 2019, când, prin art. I pct. 17 [corespunzător art. 22 alin. (3)—(6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000] din *Legea*

nr. 234/2019, s-a prevăzut că „(3) Sumele necesare pentru acordarea indemnizației de grad profesional prevăzute la alin. (2) se calculează, anual, prin înmulțirea valorii salariului minim brut garantat în plată la nivel național cu coeficientul k prevăzut pentru fiecare grad și pentru fiecare gradație.

(4) Valorile coeficientului k sunt prevăzute în anexa nr. 2.

(5) Sumele necesare pentru acordarea indemnizației de grad profesional prevăzute la alin. (2) se asigură de către angajator din bugetul propriu.

(6) În situația în care personalul silvic se află în raporturi de muncă cu două sau mai multe entități din cele prevăzute la art. 2, beneficiază de o singură indemnizație de grad profesional care se acordă de angajatorul la care are funcția de bază”.

15. Din probatoriul administrat în cauză nu rezultă că pârâții ar fi acordat reclamantului indemnizația de grad solicitată prin cererea de chemare în judecată, deși aveau această obligație legală încă din anul 2017, conform prevederilor art. 120 alin. (4) din *Legea nr. 46/2008* — Codul silvic.

16. Deși legea menționată a prevăzut temeiul legal primar pentru adoptarea hotărârii Guvernului prin care să se stabilească indemnizațiile aferente gradelor profesionale pentru personalul silvic din cadrul autorității publice centrale care răspunde de silvicultură și subunitățile teritoriale ale acesteia, conform prevederilor art. 108 alin. (2) din Constituția României și ale art. 42 alin. (3) din *Legea nr. 24/2000* privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare *Legea nr. 24/2000*), pârâțul B nu și-a îndeplinit obligația legală, conform art. 5 alin. (2) din *Legea nr. 24/2000*, de a iniția și a supune spre aprobare Guvernului hotărârea de stabilire a indemnizațiilor de grad menționate.

17. De asemenea, nici după ce această indemnizație a fost reglementată doar la nivel primar, prin *Legea nr. 234/2019*, pârâții nu au acordat-o, iar prin întâmpinarea formulată, pârâța C a invocat faptul că ordonatorul principal de credite nu a alocat sumele necesare pentru plata indemnizației de grad.

18. Având în vedere că indemnizația de grad profesional a fost prevăzută de lege a fi acordată personalului silvic din care face parte și reclamantul, iar pârâții nu au întreprins demersurile necesare și nu au acordat efectiv această indemnizație, tribunalul a apreciat acțiunea ca fiind întemeiată.

19. Împotriva acestei sentințe au declarat recursuri pârâții B și C, criticând-o pentru nelegalitate, solicitând admiterea acestora și casarea hotărârii, cu consecința respingerii cererii de chemare în judecată.

20. În cadrul soluționării căii de atac s-a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la chestiunea de drept ce face obiectul prezentei sesizări.

IV. **Motivele de admisibilitate reținute de titularul sesizării**

21. Prin încheierea de sesizare, instanța de trimitere a constatat îndeplinirea condițiilor de admisibilitate prevăzute cumulativ în art. 519 din Codul de procedură civilă.

22. Astfel, litigiul în legătură cu care a fost formulată sesizarea este în curs de judecată, cererea fiind adresată Curții de Apel Ploiești — Secția de contencios administrativ și fiscal, instanță investită cu soluționarea căii de atac a recursului, urmând să soluționeze cauza în ultimă instanță, prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești care este definitivă.

23. De asemenea, cauza care face obiectul judecării în recurs se află în competența legală a unui complet de judecată al Curții de Apel Ploiești, investit să o soluționeze; litigiul a fost soluționat, în primă instanță, de către Tribunalul Prahova — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, ceea ce conferă competență Curții de Apel Ploiești să judece în ultimă instanță calea de atac exercitată.

24. Este îndeplinită și condiția referitoare la relația dintre dezlegarea dată chestiunii de drept și soluționarea pe fond a cauzei, astfel cum a fost interpretată această condiție. Astfel, interpretarea ce urmează să fie dată de către instanța supremă vizează direct fondul cauzei prin prisma cererii reclamantului de a i se acorda aceste drepturi și pentru perioada anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019.

25. Pentru a putea face obiectul sesizării instanței supreme, chestiunea de drept trebuie să fie veritabilă, putându-se concretiza în următoarele probleme: modalități diferite de interpretare a unui text de lege, textul este incomplet (nu acoperă toate situațiile *de facto*), există sincope în corelarea cu celelalte dispoziții legale în vigoare sau a devenit caduc.

26. Mai mult, nu este suficientă formularea unei simple întrebări privitoare la interpretarea unui text de lege, ci este obligatoriu a se indica în concret ce neclarități împiedică aplicarea acestuia.

27. Referitor la aspectul ca asupra problemei să nu fi statuat Înalta Curte de Casație și Justiție, în doctrină s-a subliniat importanța distingerei asupra contextului în care s-a pronunțat aceasta, în sensul că pronunțarea asupra unei chestiuni de drept printr-o decizie de speță nu poate echivala cu o „statuare”, întrucât există premisele ca mai multe completuri ale instanței supreme să dea soluții diferite în legătură cu aceeași problemă. Ca atare, pentru a fi îndeplinită condiția, se impune ca dezlegarea dată chestiunii de drept să nu fi fost deja tranșată printr-o altă hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii.

28. *Per a contrario*, în ipoteza în care instanța supremă a pronunțat în privința problemei de drept un număr însemnat de decizii de speță, care să indice existența unei jurisprudențe constante, este improbabilă îndeplinirea condiției privind lipsa statuării și, în cele mai multe cazuri, și cea a noutății.

V. Punctul de vedere al completului de judecată

29. Opinia instanței de sesizare este în sensul celor reținute de către tribunal, Curtea de Apel Ploiești apreciind că se impune acordarea drepturilor solicitate, „*omisiunea organului executiv de a transpune în legislația secundară dispozițiile puterii legislative nefiind aptă a dezavua un drept recunoscut prin legea primară*”.

VI. Punctul de vedere al părților

30. În opinia intimatului, sesizarea întrunește cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

De asemenea, necesitatea pronunțării cu privire la această chestiune de drept rezultă și din faptul că există instanțe de judecată care au respins cererile formulate de colegi ai intimatului reclamant, care au statutul de personal silvic, motivând că pot acorda indemnizația de grad profesional doar începând cu perioada pentru care se aplică Legea nr. 234/2019.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

31. Din punctele de vedere și jurisprudența înaintate de curțile de apel (cele mai multe fiind ulterioare Legii nr. 234/2019)

s-au conturat următoarele interpretări ale problemei de drept ce formează obiectul sesizării:

— dreptul este recunoscut de lege, însă modalitatea de acordare este reglementată prin Legea nr. 234/2019, astfel că acțiunea privind obligarea la plata indemnizației de grad este întemeiată doar pentru perioada ulterioară datei de 1 ianuarie 2020, așa cum rezultă din hotărârea înaintată de Tribunalul Dolj — Secția contencios administrativ și fiscal;

— dreptul de creanță al reclamantului pentru indemnizația de grad profesional este recunoscut prin dispozițiile legale incidente, chiar dacă nu a fost adoptată hotărârea Guvernului în acest sens, angajatorul având obligația de a-și îndeplini îndatoririle legale pentru aplicarea efectivă a dispozițiilor art. 120 alin. (4) din Legea nr. 46/2008, în intervalul anterior adoptării Legii nr. 234/2019 indemnizația de grad profesional fiind stabilită conform criteriilor din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000. În acest sens sunt punctele de vedere exprimate de Tribunalul Galați — Secția de contencios administrativ și fiscal, Curtea de Apel Târgu Mureș, Tribunalul Giurgiu, Tribunalul Ialomița, Tribunalul Suceava și hotărârile înaintate de Tribunalul Constanța, Tribunalul Neamț — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Tribunalul Cluj, Tribunalul Constanța — Secția de contencios administrativ și fiscal, Tribunalul Bihor — Secția a III-a de contencios administrativ și fiscal, Curtea de Apel Cluj;

— acordarea acestor drepturi salariale corespunzătoare perioadei anterioare intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019 depinde de elaborarea de către Ministerul Mediului, Apei și Pădurilor a metodologiei necesare, în acord cu considerentele Deciziei nr. 51/2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, așa cum rezultă din hotărârea înaintată de Curtea de Apel Iași — Secția de contencios administrativ și fiscal;

— pretențiile reclamantilor trebuie soluționate prin raportare la dispozițiile Legii-cadru nr. 330/2009, Legii-cadru nr. 284/2010 și Legii nr. 285/2010, salarizarea personalului plătit din fonduri publice urmând a se efectua la nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare, în acest sens fiind hotărârile înaintate de Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, cu mențiunea că acestea au fost pronunțate la nivelul anilor 2012—2013.

32. Ministerul Public, prin Adresa nr. 1.387/C/3.619/III-5/2021 din 19 august 2021, a arătat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practică judiciară, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul prezentei sesizări.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Curții Constituționale

33. La nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție prezintă relevanță Decizia nr. 20 din 21 septembrie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 9/1/2009 și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 880 din 16 decembrie 2009, și Decizia nr. 7 din 12 aprilie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 280/1/2021 și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 590 din 11 iunie 2021.

34. Curtea Constituțională nu a pronunțat decizii cu privire la problema de drept ce face obiectul prezentei sesizări.

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

35. Prin raportul întocmit conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă s-a apreciat că, în interpretarea art. 120 alin. (4) din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, personalul silvic nu beneficiază de indemnizația de grad profesional în absența elaborării unor acte normative care să reglementeze modalitatea de stabilire, în concret, a acestui drept salarial.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

X.1. *Asupra admisibilității sesizării*

36. Potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, *„Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.*

37. Din cuprinsul acestei prevederi legale rezultă următoarele condiții de admisibilitate a sesizării:

— existența unei chestiuni de drept care să fie ridicată în cursul judecății în fața unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță;

— chestiunea de drept să fie nouă;

— chestiunea de drept să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, iar Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat deja asupra problemei de drept printr-o hotărâre obligatorie pentru toate instanțele;

— chestiunea de drept să fie esențială, în sensul că de lămurirea ei depinde soluționarea pe fond a cauzei;

— problema pusă în discuție trebuie să fie una veritabilă, norma legală fiind susceptibilă să dea naștere unor interpretări diferite.

38. În speță, sesizarea a fost formulată de un complet al unei curți de apel investit cu soluționarea pricinii în ultimă instanță.

39. În ceea ce privește noutatea problemei de drept se constată că, deși se solicită interpretarea unui act normativ adoptat în anul 2008, litigiile în legătură cu interpretarea și aplicarea acestuia sunt de dată recentă, rezultând, din materialele înaintate de instanțele care și-au exprimat punctul de vedere cu privire la problema de drept supusă dezlegării, că astfel de litigii au fost inițiate, preponderent, după anul 2019, ulterior adoptării Legii nr. 234/2019.

40. De asemenea se constată că problema de drept ce se solicită a fi dezlegată nu face și nu a făcut obiectul unei hotărâri prealabile sau al unui recurs în interesul legii.

41. Referitor la caracterul esențial al chestiunii de drept, instanța de trimitere a justificat necesitatea formulării întrebării, arătând că *„interpretarea ce urmează să fie dată de către instanța supremă vizează direct fondul cauzei prin prisma cererii reclamantului de a i se acorda aceste drepturi și pentru perioada anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019”.*

42. În formularea întrebării, însă, instanța de trimitere a preluat, în bloc, categoriile de acte normative la care face referire art. 115 din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, adăugând și hotărârea Guvernului menționată de art. 120 alin. (4), fără a justifica relevanța, pentru speță, a fiecăruia dintre respectivele acte, unele, cum ar fi ghidurile de bune practici, fiind în mod vădit străine de problema indemnizației aferente gradelor profesionale.

43. Instanța de trimitere urmărește, în realitate, să obțină o interpretare a art. 120 alin. (4) din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic în sensul de a ști dacă *personalul silvic beneficiază de indemnizația de grad profesional în absența elaborării unor acte normative care să reglementeze modalitatea de stabilire, în concret, a acestui drept salarial.*

44. Astfel reformulată, întrebarea prezintă un interes vădit pentru soluționarea fondului pricinii, în condițiile în care, așa cum a menționat și instanța de trimitere, reclamantul a solicitat să i se acorde acest drept salarial și pentru perioada anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019, în limitele termenului de prescripție, perioadă în care temeiul de drept pentru solicitarea indemnizației era exclusiv art. 120 alin. (4) din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, neexistând o normă legală care să permită stabilirea cuantumului acestui drept salarial.

45. În concluzie, este îndeplinită condiția privind caracterul esențial al întrebării.

46. În fine, în această formulare întrebarea ridică o problemă de drept al cărei grad de dificultate justifică declanșarea mecanismului reglementat de art. 519 din Codul de procedură civilă, legislația incidentă fiind imprecisă în condițiile în care, pe de o parte, se reglementează prin lege o indemnizație aferentă gradului profesional, dar, pe de altă parte, nu este elaborată o legislație secundară care să permită cuantificarea și stabilirea în mod concret a acestui drept salarial.

X.2. *Asupra fondului sesizării*

47. Cu privire la fondul sesizării se constată că Înalta Curte de Casație și Justiție s-a mai pronunțat anterior, prin Decizia nr. 20 din 21 septembrie 2009 dată în soluționarea unui recurs în interesul legii, cu privire la o situație normativă similară.

48. Astfel, în cadrul respectivei proceduri, instanța supremă s-a pronunțat cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 31 alin. (1) lit. c) și d) din Legea nr. 188/1999 privind statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la posibilitatea acordării și cuantificării drepturilor bănești reprezentând suplimentul postului și suplimentul corespunzător treptei de salarizare, statuând în sensul că *„în lipsa unei cuantificări legale nu se pot acorda pe cale judecătorească drepturile salariale constând în suplimentul postului și suplimentul corespunzător treptei de salarizare”.*

49. În considerentele hotărârii s-au arătat următoarele:

„În condițiile în care nu este reglementată modalitatea de calcul al suplimentului postului și al suplimentului treptei de salarizare, suntem în prezența doar a unei intenții a legiuitorului de a acorda funcționarilor publici două drepturi de natură salarială, intenție materializată prin instituirea drepturilor, dar nefinalizată, deoarece nu este stabilit cuantumul acestora sau criteriile pe baza cărora pot fi calculate.

În atare situație, nefiind creat cadrul funcțional de acordare a drepturilor, acestea rămân doar drepturi «virtuale».

În consecință, cele două drepturi nu pot fi obținute prin promovarea unor acțiuni în instanță, căci acordarea lor pe cale judecătorească ar însemna să se facă fie prin obligarea angajatorului la plata unor sume de bani imposibil de calculat, fie prin eventuala cuantificare de către instanță în raport cu diverse criterii aplicate prin analogie, ceea ce echivalează cu o substituție în atribuțiile legiuitorului ori ale executivului, contrar celor stabilite prin Decizia Curții Constituționale nr. 820 din 3 iulie 2008, în cuprinsul căreia s-a reținut că instanțele judecătorești nu au competența să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative”.

50. Raționamentul expus mai sus este pe deplin aplicabil și în speța de față în condițiile în care, până la adoptarea Legii nr. 234/2019, nu a existat un cadru normativ care să stabilească cuantumul indemnizației aferente gradului profesional sau criteriile pe baza cărora să poată fi calculat un astfel de spor salarial. Este vorba, și în acest caz, cel mult de o intenție a

legiuitorului de acordare a unui asemenea drept, intenție care, în lipsa unui cadru funcțional de acordare a sporului, nu a condus la nașterea unui veritabil drept de creanță.

51. Acordarea acestui drept pentru perioada anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019 s-ar face fie prin pronunțarea unor hotărâri imposibil de executat din cauza neindicării cuantumului obligației, fie prin stabilirea de către instanțe a acestui cuantum, cu depășirea competenței puterii judecătorești.

52. În speță, nu este posibilă nici extinderea, pentru trecut, a criteriilor de calcul reglementate prin Legea nr. 234/2019, întrucât, așa cum statuează art. 15 alin. (2) din Constituția României (principiul fiind preluat și de art. 6 din Codul civil): „*Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile*”. În condițiile în care dreptul de creanță nu era născut anterior intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019 din cauza lipsei cadrului normativ necesar pentru cuantificarea lui, el nu se putea naște retroactiv în momentul adoptării legii noi.

53. Considerentele de mai sus nu intră în contradicție cu cele statuate prin Decizia nr. 7 din 12 aprilie 2021, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii cu privire la interpretarea art. 120 alin. (5) din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, întrucât, spre deosebire de indemnizația aferentă gradului profesional, reglementată de art. 120 alin. (4) din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, pentru care nu existau, anterior intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019, norme care să permită cuantificarea dreptului salarial, în ceea ce privește sporul de risc care face obiectul de reglementare al art. 120 alin. (5) din același act normativ legiuitorului a prevăzut în mod explicit modalitatea de calcul, precizând că acest spor este în cuantum de „25% din salariul de bază”.

54. Or, tocmai posibilitatea cuantificării sporului a constituit temeiul interpretării pe care instanța supremă a dat-o prevederilor art. 120 alin. (5) din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, în Decizia nr. 7/2021 arătându-se că: „*în acord cu prima orientare jurisprudențială și cu punctul de vedere al procurorului general, Înalta Curte de Casație și Justiție reține că normele legale în vigoare oferă suficiente elemente pentru determinarea și acordarea sporului de risc prevăzut de art. 120 alin. (5) din Codul silvic.*”

Pentru toate aceste motive, în temeiul art. 521 cu referire la art. 519 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Ploiești — Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 18.070/3/2020 și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea dispozițiilor art. 120 alin. (4) din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic, personalul silvic nu beneficiază de indemnizația de grad profesional în absența elaborării unor acte normative care să reglementeze modalitatea de stabilire, în concret, a acestui drept salarial.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 11 octombrie 2021.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent,
Ileana Peligrad

55. Nu se poate vorbi nici de încălcarea prevederilor art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât, în lipsa unor criterii de cuantificare a dreptului salarial, nu se poate vorbi de un *bun* în sensul Curții Europene a Drepturilor Omului și nici de o *speranță legitimă*, așa cum a fost ea definită în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

56. În același sens s-a statuat și prin Decizia nr. 20/2009 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, reținându-se că:

„*Nu se poate vorbi nici de existența unei «speranțe legitime» a reclamantilor, în sensul avut în vedere în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în care s-a reținut că atunci când interesul patrimonial aparține categoriei juridice «creanță» nu poate fi considerat «valoare patrimonială» și implicit «speranță legitimă» decât dacă are o bază suficientă în dreptul intern, spre exemplu o dispoziție legală, sau dacă existența sa este confirmată printr-o jurisprudență clară și concordantă a instanțelor naționale (Kopecky c/a Slovacia — 2004, paragrafele 35 și 48—52; Pressos Compania Naviera — S.A. și alții c/a Belgia — 1995, paragraful 31; Draon c/a Franța — 2005, paragrafele 65—70; Maurice c/a Franța — 2005, paragrafele 63—70).*

Or, drepturile salariale în discuție nu au o suficientă bază în dreptul intern, în absența criteriilor legale de cuantificare a acestora.”

57. Această soluție a fost confirmată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului care, prin hotărârea pronunțată în Cauza *Zelca și alții c. României*, a statuat că: „*În prezenta cauză, nu se poate considera că pretensele drepturi salariale ale reclamantilor au un temei suficient în jurisprudența internă, având în vedere că interpretarea instanțelor în această privință a fost divergentă. În plus, hotărârea Înaltei Curți din 21 septembrie 2009 pronunțată în recursul în interesul legii, care a pus capăt divergențelor în această privință, a confirmat că funcționarii publici nu aveau dreptul la sporurile pretinse, interpretare care, ulterior, a determinat curtea de apel să respingă capetele de cerere ale reclamantilor. Rezultă că reclamantii nu aveau un «bun» în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1.*”

58. Același trebuie să fie raționamentul și în speța de față, întrucât art. 120 alin. (4) din Legea nr. 46/2008 — Codul silvic nu oferă o bază legală suficientă pentru acordarea indemnizației aferente gradelor profesionale în condițiile în care nu oferă criterii pentru cuantificarea acesteia.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2022 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.380	380	138
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2022 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	100 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:

Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.

Tel. 021.401.00.73, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

